

Aflevering 11:

Tocht door een gebouw (deel 1): rond 1980

Terwijl de buitenkant van een gebouw het meest beeldbepalend is voor de buitenwereld, is voor de bewoners de binnenkant van de school veel belangrijker. Daar wordt dagelijks gewerkt en geleefd, gezwoegd en ontspannen, gelachen en gehuild. Kortom: dat is de school.

In deze aflevering wordt een tocht door de school rond 1980 beschreven. In een latere aflevering gevolgd door een rondgang anno 2020. Op zoek naar overeenkomsten maar vooral naar verschillen...

Door de zware en stugge ijzeren voordeur aan de Vianenstraat nummer 1 loop ik het gebouw binnen. Links vind ik de loge van de conciërge: Piet van der Heijden. Er mag blijkbaar nog gerookt worden in de school, ook in zijn loge...

In de kleine ruimte is de geluidsinstallatie van de school geplaatst. Wanneer Van der Heijden gebruik maakt van de intercom blaast hij steevast één keer hard in de microfoon om te controleren of de techniek hem niet in de steek laat. Wanneer je vervolgens door de klapdeuren de hal binnenloopt word je overweldigd door de imposante ruimte. Links voor en rechts achter een trap die leidt naar de eerste verdieping. IJzeren hekjes rondom het bordes. En aan het plafond mooie kroonluchters die het geheel voorzien van sfeervol licht. Rechts een grote raampartij die gericht is op de spoorlijn achter de school. Achter die raampartij een binnenplaats die sinds 1980 ingericht is als biologietuin. "Een vijver, een stukje moeras, diverse kweekplaatsen en een assortiment van planten en heesters", aldus Klaas Creyghton in *Koningin van het Maasland*. Het beeld van de twee giechelende meisjes (gemaakt door Frans van de Burgt, zie aflevering 4) zijn verplaatst naar het plantsoen links van de hoofdingang van de school.

Hal in de jaren 50

Terug naar de hal. Aan het einde van de hal was eerst, op de verhoging, het toneel te vinden. Bijgaande foto uit 1965 illustreert dat. Vanaf 1974 is de administratie van de school (die eerst gehuisvest was op de verdieping, naast de personeelskamer – het huidige lokaal 1.13) op dit podium te vinden, vanaf die tijd door een permanente wand gescheiden van de hal. Hoofdpersonen zijn Dorrie de Vet en Cis Janssen die hier de scepter zwaaien.

Sinterklaas op het toneel in de hal

Begin van de jaren 80 is de hal voorzien van een andere vloer. De verlichting is hetzelfde gebleven. De stalen kozijnen ook.

De imposante ruimte stond vol met tafels welke voorzien waren van formica tafelbladen. Om de tafel heen stonden stoelen met een ijzeren onderstel en een groen plastic kuipje.

Hal in de jaren 80

Wanneer de hal wordt betreden is aan de rechterkant de kamer van de rector te vinden, Klaas Creyghton. Het donkere, zwaar eiken meubilair ademt een bijzondere sfeer uit. De kamer heeft vooraan een zithoekje met vier fauteuils. Diep in de kamer bevindt zich het statige bureau, voorzien van een bijzondere bureaulamp (na het vertrek van Creyghton in gebruik genomen door conrector Wilfried de Waele).

Naast de kamer van de rector is het biologielokaal te vinden. Nico Kok en Anton van Grinsven zijn de bewoners van dit lokaal. Terug in de hal vinden we in de linkerhoek nog een binaslokaal. Aan de lange zijde zijn 4 theorielokalen. Roemruchte leraren als Huub Heinen, Henk Jorritsma, Joop de Visser hielden hier domicilie. Aan het einde nog een natuurkundelokaal (waar we tegenwoordig de garderobe voor het personeel vinden en een deel van de keuken). André Snellen en Frans van Ginneken gaven hier onder andere hun lessen.

De eerste trap op naar boven. In de hoek (nu 1.10) was het tekenlokaal, onder andere gebruikt door Van Roestel en Broeders. In het midden van de korte kant de garderobe voor personeel. Aan de andere kant vinden we de personeelskamer. In 1974 uitgebreid omdat er voor de 60 docenten te weinig plek was. Evert van Dijk heeft in Koningin van het Maasland een treurig beeld geschetst van de situatie aldaar. Citaat: "De vloer is bedekt met een donkerbruin nylon tapijt. De wanden zijn voorzien van een beigekleurige stof die ook vaak wordt aangetroffen op krabpalen voor katten

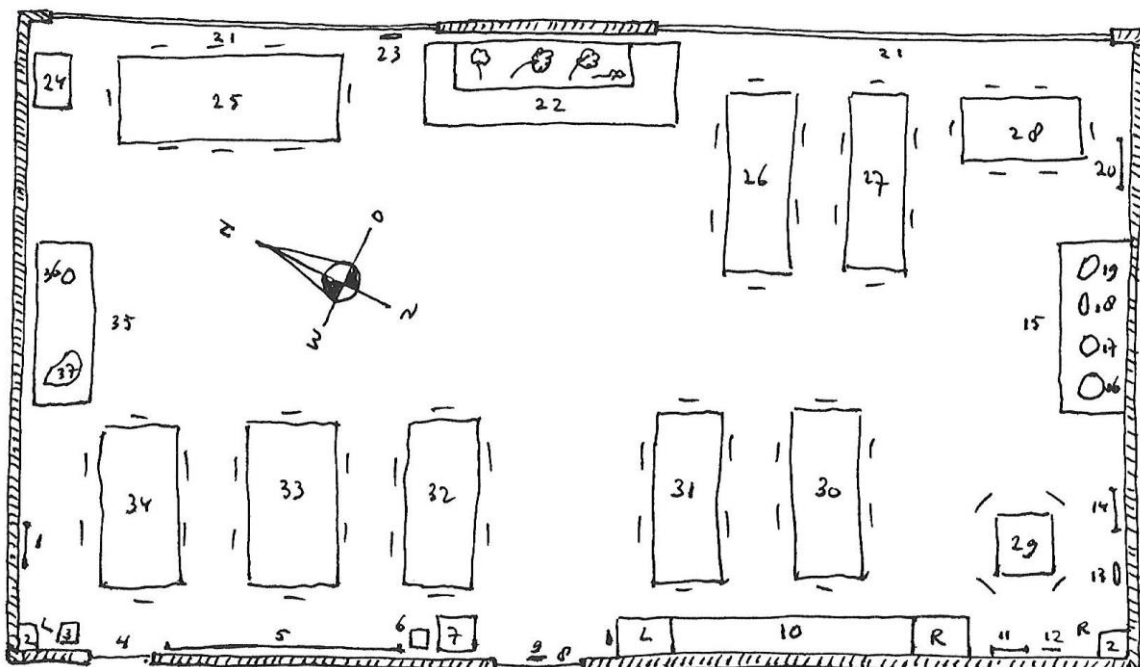
Personeelskamer jaren 80. Nu lokalen 1.13 en 1.14

voor katten

De tafels zijn van eenvoudig staal en voorzien van een onverwoestbaar kunststof blad. De stoelen hebben een tijdloos buizen frame en nogal kunstlederen zittingen Voor de pauze worden bestek en borden klaargezet. Na de lunch wordt alles opgeruimd. De docenten brengen zelf etenswaren mee

De planten lijden een meer dan kwijnend bestaan vanwege het doordringende koffiearoma".

Vervolgens geeft Van Dijk een beschrijving op basis van een onderstaande, door hemzelf gemaakte, schets:

Een aantal beschrijvingen aan de hand van bovenstaande tekening (citatens uit het werk van Van Dijk):

- “2. Luidsprekers, rechts functioneert niet, links dubbel*
6. Plastic vuilnisemmer
15. Een fraai omtimmerde gaskachel
21. Grote ramen, stalen kozijnen
22. Koffietafel annex plantenbak
25. Tafel, A-vakken, solitair, jeugdige types, kleding slordig tot modern. Lichte gespreksonderwerpen. De tafel doet bij feestelijke gelegenheden dienst als bar
26. Tafel, wiskunde, degelijke kleding, basic gesprekken
27. Tafel, B-vakken, sociaal, tweedehands kleding, onverstaanbare gesprekken, kalend
28. Tafel, B-vakken, solitair, geen gesprekken, men leest de krant
29. Lage tafel, gezellig zitje, ongebruikt
30. Tafel, A-vakken, sociaal, kleurige kleding, trui met stropdas, parfum, lichtvoetige gesprekken, zwaar gelach
31. Tafel, economie, financieel dagblad, tijdloze kleding
32. Tafel, A-vakken, sociaal, keurige, modieuze kleding, trui zonder stropdas, after-shave, lichtvoetige gesprekken, zwaar gelach, af en toe een ernstige noot
33 Tafel, A-vakken, sociaal, kleding slordig tot verzorgd, zware gesprekken, zwart gelach
34. Tafel, stagiaires, kleding zelfgebreid (Nijmegen) of flashy (Tilburg), gesprekken over pedagogiek
37. Een oude teddy-jas, van docent wiens rug te versleten is om het kledingstuk in de garderobe te hangen. Hij heeft namelijk eigenhandig het Reichswald omgehakt. Wat er nog van zijn rug over was is te gronde gegaan bij het kruien van een kuub beton ten behoeve van een sauna met dompelbad. Tot overmaat van ramp stortte, bij sloopwerkzaamheden, het dompelbad, compleet met armatuur, op zijn voet.”

Tot zover de beschrijving van oud-collega Evert van Dijk.

Terug naar de balustrade. Aan de lange zijde ook hier weer 4 theorielokalen. Aan het einde nog een vaklokaal scheikunde (huidige 1.20), onder andere gebruikt door Jan van Enckevort.

In de hoek het lokaal voor het vak Frans, onder andere gegeven door Tineke Lemmens, Aad van den Ende en Remi Claassens. Vanaf 2019 rectorkamer trouwens.

Benedengymzaal, nu OLC

Onderdeel van dit gebouw is ook de gymzaal aan de spoorzijde. Via een glazen gang op de begane grond (rechts van de administratie) kom je in een halletje dat leidt naar het kleedlokaal en de doucheruimte. Slechts één kleedlokaal is nodig, want er wordt nog gescheiden les gegeven aan jongens en meisjes bij gymnastiek.

Na dit gedeelte, dat we toen de oudbouw noemden, gaan we via een gang naar de toenmalige nieuwbouw. In 1972 in gebruik genomen. Drie gangen met lokalen. Op de begane grond onder andere Harrie de Vocht en Jan Lemmens. Op de plek waar nu de brugklasgarderobe is was er nog een vaklokaal. Eerst nog een talenpracticumlokaal (mét hoofdtelefoons), later het eerste computerlokaal van de school!

In de brugklasaula van nu waren de lokalen Nederlands te vinden, met docenten als Ger Verlaan, Piet Offermans, Marcel Bouwman, Gerard van Dijk en Anke Fabels.

Aula jaren 80. Nu lokalen 1.50 t/m 1.54

Wanneer we via de trap naar de eerste verdieping verhuizen vinden we daar de aula. Een vreemd bouwwerk voorzien van afstapjes. Met aan het einde een waar toneel, maar daaronder een ruimte voor opslag én souffleur (nu lokaal 154). Voorstellingen als Hemel, hel, vagevuur (regie Jan Lemmens) en Josefien bevordert (regie Piet Offermans) zijn hier opgevoerd.

In de pauzes krioelde het hier van leerlingen. Die konden aan de balie van het keukentje een beker thee kopen. Besef ook dat koffie en thee voor het personeel vanuit deze keuken een lange weg door het gebouw moest afleggen om uiteindelijk terecht te komen in de personeelskamer.

Leerlingen konden verder gebruik maken van de bibliotheek die naast de keuken was gevestigd. Diverse docenten waren actief betrokken bij het wel en wee van de bibliotheek. Zo werden artikelen uit tijdschriften bijvoorbeeld keurig gecatalogiseerd. Voor de B2 opdrachten die voor het vak Nederlands uitgevoerd moesten worden was de bieb een onmisbare informatiebron.

Bibliotheek jaren 80. Nu lokaal 1.57

Met de trap naar de tweede verdieping komen we terecht bij de muziek (Wim Janssen, later Hans van der Kraats), geschiedenis (Ton van Erp, Frans van der Broek, Jan Sillekens) en aardrijkskunde (Piet Manders, Henk van Maarschalkerweerd, Rinus van der Veerdonk). Ook de sectie wiskunde was hier te vinden (Frans van der Velden, Jac. Willemen, Henk van Tilburg).

Met een vreemd trappetje van 4 treden kom je terecht bij de beroemde bovengymzaal (waarvan het balgeluid tot in de aula goed hoorbaar was) met docenten als Theo van den Heuvel, Jacques van den Hoogen en Mirjam van Hoef.

Geschiedenis van de school in fragmenten

En het allerhoogste was de afdeling handvaardigheid en textiele werkvormen met onder andere Bart van Hoek en Annemarie van Besouw.

En zo komt een einde aan tocht door het Maaslandcollege rond het jaar 1980...

Geert Arts
november 2019